

A minőség szolgálatában

Az építőiparban egyre több szakmai fórumon lehet hallani a minőség fontosságáról, sőt egyre több védjegy, díj születik azért, hogy a szakma elismerje a kiváló termékeket. A minőség fontosságáról dr. Bánky Tamást, az ÉMI Kht. tudományos igazgatóját kérdeztük.

bautrend Mi az elsődleges feladata szervezetüknek?

Dr. Bánky Tamás – Az Építésügyi Minőség-ellenőrző Innovációs Kht.-ről, ismertebb nevén az ÉMI-ről röviden nehéz lesz beszámolni. Még 1963-ban alakult, akkor nagy szükség volt rá, a háború utáni építőipar ugyanis gyors, mennyiségi felfutást ért el. De a minőség nem javult kellőképpen, ezért az ÉMI elsődleges feladata a minőség megteremtése volt hazánkban. Akkoriban a többi szocialista országban is igény mutatkozott arra, hogy nemzeti minősítő intézeteket hozzanak létre. Mi építőanyag-ipari és a kivitelezési kérdésekre koncentráltunk, és ehhez nagyon komoly országos laboratóriumi hálózatot építettünk ki. Sőt számos építésüggyel, szakterületi kutatás-fejlesztéssel, építésfelügyelettel és anyag-, illetve szerkezetminősítéssel kapcsolatos tevékenységet az ÉMI-re bízta, ráadásul az itthoni termékgazdálkodási engedélyeket is mi adtuk ki. Ehhez társult még a szakértői tevékenység, amely az építési hibákra terjedt ki, de szerepet kaptunk a szabványosításban is.

bautrend Mennyiben változott meg szerepük a rendszerváltás után?

B. T. – Sajnos az építőipar nagyon súlyos veszteséget szenvedett 1989 és 1992 között. A nagy gyártó szervezetek, házgyárak és a szakmai szervezetek térdre estek, átalakult az egész szakma szerkezete, és ez magával húzta a szakintézeteket is. A szomorúság mellett az öröm is volt, hogy mi megerősödünk, és megmaradt körülbelül 200 fő mino-

sított műszaki szakember állományunk, gyakorlatilag megerősödtek a jogosítványaink is. Jelenleg minden műszaki engedély kibocsátása az ÉMI kompetenciájába tartozik, ezenkívül minden jelentős európai szakmai szervezetben kijelölt státussal és notifikált tagsággal rendelkezünk. Kapcsolatot tartunk az európai műszaki szervezetekkel, és több mint ezer laboratóriumi vizsgálat esetében akkreditációval rendelkezünk. Részt veszünk azokban az európai uniós együttműködési projekteknél, amelyek az építőipart érintik, így az uniós 5. és 6. K+F keretprogram kidolgozó tagjai voltunk, most pedig a 7-re készülünk.

bautrend Melyek a legfontosabb tevékenységeik?

B. T. – Abból élünk, hogy rendkívül sok minősítő vizsgálatot végzünk, műszaki engedélyeket és tanúsítványokat bocsátunk ki. Azokkal a témákkal is többnyire mi foglalkozunk, amelyek kormányzati szintről szállnak le, és érintik az építőipari vállalatokat, szakmai szövetségeket. Óriási problémát jelent a minőség alacsony színvonala, és ennek kihatása van az építési piac versenyhelyzetére, a feketegazdaságra is. Sajnos a pályázatokban és a közbeszerzé-

sek során még mindig az ár a döntő tényező. Véleményünk szerint, ha versenyhelyzetben egyedüli megcáfolatlan tényező az ár, akkor ilyen esetekben garantáltan csorbul a minőség. Mi négy területen igyekszünk segítségre lenni, és a gyártóknak és, kivitelezőknek a minőséget a figyelem középpontjába helyezni. Ezek alapjaiban eurokomform rendszerek. Fontos, hogy egy cég műszakilag felkészült legyen, rendelkezzen technológiai háttérrel és gyakorlatlaltal, hogy bizonyos építési volument meg tudjon valósítani. Itthon azonban még két alapvető elemet is figyelembe veszünk, a pénzügyi és a jogi hátteret. A minősített vállalkozás egyben garancia arra, hogy nem fantomcégről van szó, ez megalapozza a bizalmat. Ez a hármas, önbizalommal töltheti el a cégeket, mert a piaci partnerek felé bizalmat áraszt. Lehet szó a lakosságról, de a befektetők, kölcsönt folyósító bankok, sőt a biztosítók számára jelentős referencia lehet, ha egy komoly, független szervezet minősíti a céget. Másik minősítő rendszerünk a minősített felhasználó. Ennek a lényege, hogy a jó alapanyagot jól dolgozó kivitelező építse be. Nálunk a termékeket forgalmazni csak megfelelő igazolásokkal lehet. Nem elég

Quality service

The importance of quality in the field of building industry is emphasized at more and more professional meetings. What is more, more and more trademarks and prizes are introduced for showing professional appreciation of high-quality products. We have asked Dr. Tamás Bánky, the Scientific Manager of the Non-Profit Company Quality Control and Innovation in Building (ÉMI Kht.) about the importance of quality.

azonban a jó terméket jól gyártani, azt a kivitelezéskor is jól kell beépíteni. Ha valahol a kivitelezés nem jó minőségű, akkor a termék gazdája kapja meg a kritikát. A mi rendszerünk alapján a kivitelezők kapcsolatba léphetnek egy adott termék gyártójával, akik felkészítik őket a jó felhasználásra. Ha a felkészítést igazoló bizonylattal a kivitelező az ÉMI-hez fordul, akkor mi tanúsítjuk azt, hogy ez a szervezet minősített felhasználó egy adott rendszerhez. A minőséget folyamatosan, szűrőpróba szerint ellenőrizzük. Harmadik az ÉMI minőségi jel, ami azt tanúsítja, hogy mindazon termékek, amelyek gyártója vagy forgalmazója tudja garantálni a tartósan jó minőséget, és az jobb, mint a piaci átlag, megkaphatja az ÉMI logóját, és ráteheti termékeire. Ez nagyban segíti a vevőt a választásban. Negyedik minősítési rendszerünk a szerződéses szakértői rendszer. Ez annyit jelent,

építési projekt esetében a megrendelői és a kivitelezői oldal megkötött szerződésben ki tudják kötni, hogy a megbízás végén, vita esetén a minőségi és műszaki megfelelés kérdésében az ÉMI szakvéleményét fogadják el. Ez felgyorsítja az elszámolást a beruházás során. Ez egyben óriási felelősség és kockázat, mert az ÉMI nem tévedhet, és kizárólag műszaki alapon foglalhat állást. Ezek általában nem tíz- vagy százezer forintos ügyek, hiszen eddig többmilliárdos munkában is tudtunk így szakértőként részt venni és döntést hozni.

baulrend Szó volt arról, hogy a készülő közbeszerzési törvényben szerepelni fog a minőség. Van valami biztató jel? **B. T.** – Az alapvető gondunk a minősítés kérdésével az, hogy a magyar vállalatok nincsenek érdekelté téve, hogy megszerezzenek ilyen minősítéseket maguknak, hiszen a

közbeszerzéseken és a tendereken nem alapvető kérdés a minőség. Reményeink vannak arra, hogy a közbeszerzési törvénybe a minőségi elem bekerül, de ehhez a civil szféra hátszele is szükséges. Mi természetesen csak szakmai érdekből szeretnénk ilyen módosítást betoldani, hogy a közpénzek felhasználása tisztességes és ellenőrizhető legyen. A minősített vállalkozások prioritást kaphatnának a közbeszerzési pályázatokon, amely egyben fontos előszűrőt is jelentene az elbíráláskor. Véleményünk szerint nem lehet más-hogyan megkövetelni a minőséget. Legjobb talán a háború utáni német példa ennek bemutatására. A nyugatnémeteknél a minőség volt az, ami a gazdaságot felfuttatta és szinten tartotta máig, míg a keletnémeteknél, ahol nem volt fontos tényező a minőség, az építőipar az 1980-as évekre kifulladásra jutott.

Obrusánszky Borbála

Építési Minőségpolitikai Fórum

57

A Construma kiállítás nyitó napján, az ÉMI Kht. szervezésében 2007. április 11-én délelőtt rendezték meg az Építési Minőségpolitikai Fórumot, ahol központi téma volt, hogy miért kell megkövetelni a minőséget az építőipari ágazatokban.

ASZERVEZŐK szerint az építésügyben tarthatatlanná váló építési minőségi kifogások, a fogyasztóvédelmi és építéshatósági ellenőrzéseinek tapasztalait tárták a szakmai közönség elé.

Karikás György, az Építésügyi Minőség-ellenőrző Innovációs Kht. (ÉMI) elnöke köszöntőjében elmondta, hogy az elmúlt időszak szakkiállításai azt mutatták, már nem lehet az építőiparban a minőséget megkerülni, mert a vevő egyre nagyobb figyelmet fordít arra. De maguknak a szakmai szervezeteknek is fontos, hogy visszaszorítsák a negatív magatartást tagjaik között, ezért minél többféle együtt-

működést kell kialakítani. Az elnök utalt arra, hogy módosítás alatt van a közbeszerzési törvény, ahol szintén alapylként szeretnék szerepeltetni a minőséget.

Wittich Tamás, a Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség főigazgatója előadásában az elmúlt évek építőipari ellenőrzéseiről számolt be. Elmondta, hogy sajnálatosan a fogyasztóknál még mindig első helyen szerepel az ár, majd csak azt követően figyelnek oda a minőségre. Bár a sajtóban főleg az élelmiszer-ipari botrányok kerültek címlapra, de az építőiparban is nagy problémák voltak. 2006. év végén a Pest megyei Békéltető Testület ügyei

között a lakásokkal, lakásépítéssel kapcsolatos volt a panaszok 70 százaléka, ez azt jelzi, hogy oda kell figyelni a rossz minőségű termékekre. A főfelügyelőség ezért 2007-ben a festékek, lakkok, szaniterárúk, nyílászárók és a cementárúk vizsgálatát fogja elvégezni. **Horváth Sándor**, az ÉMI Kht. vezérigazgató-helyettese a cég minőségi jeleiről tartott előadást. Kiemelte, hogy még náluk kevés a minősített vállalkozások száma, hiszen az elismerés nem jár konkrét előnyökkel. Ezért a közhasznú szervezet vezetői azt szeretnék, hogy az állam ismerje el a minősítés fontosságát, és a közbeszerzési törvényben vagy tendereknél kapjanak pluszpontokat azok a vállalkozások, amelyek minőségi terméket állítanak elő, vagy magukat minősítik. Az előadók mindegyike hangsúlyozta, hogy a minőségnek éppen egy hosszú távra tervező iparágban, mint az építőiparban kiemelt szerepe van, ahhoz, hogy ez nálunk is fontossá váljon a piaci szereplők számára, át gondolt és hosszú távú szakmapolitikai lépésekre van szükség.

O. B.